

Kiss Gabriella-Molnár Ilona

JÓ SZÓRAKOZÁST MAGYARUL!

(Olvasókönyv magyarul tanulóknak)

Budapest, Molilla könyv, 2009, 217 oldal

A középhaladó-haladó csoportokat tanító magyartanárok nap mint nap tapasztalják, mennyi munkával és keresgéeléssel jár az olvasásra megfelelő szövegek felkutatása, valamint a hozzájuk való feladatgyártás, hiszen ha választunk is tankönyvet, az abban szereplő szövegek mennyisége, illetve tematikája, szókinccse sohasem alkalmazkodik tökéletesen az adott csoport érdeklődéséhez, előzetes tudásához. Az egyik legnehezebb talán az érdeklődést felkeltő, szórakoztató cikkek, olvasmányok megtalálása (a tanár folyamatosan monitorozza az összes számba jöhető hagyományos és online napi- és hetilapot, magazint), és ha ez fokozható, még nehezebb ezekhez változatos, ugyanakkor értelmes feladatokat „gyártani”. Emellett gyakran előfordul, hogy amikor a nyelvtanuló túljut az alapszinten, nem folytatja tovább tanulmányait, esetleg a hetente egyszeri-kétszeri tanfolyam mellett szeretné kipróbálni-fejleszteni a tudását. Ilyenkor az olvasás az egyik legkézenfekvőbb tevékenység, ugyanakkor felmerül a kérdés: Mit olvasson? Magyarul nem találunk könnyített olvasmányokat, szöveggyűjteményeket, sokszor nehéz tanácsot adni a diákoknak, mivel érdemes próbálkozniuk. Ezeket a dilemmákat segít megoldani Kiss Gabriella és Molnár Ilona most megjelent könyve.

Merész és lendületes vállalkozás a könyv, saját kiadásban, képekkel, több-színnyomással. Azonnal honlap is társul hozzá (www.joszorakozastmagyarul.com), ahol felhasználóbarát módon szerezhethünk információkat magáról a könyvről (kapunk tartalomjegyzéket, mintaoldalakat, sőt letölthető fejezetet is), a szerzőkről (mindketten sokéves gyakorlattal rendelkező, aktív magyartanárok), olvashatunk olvasói visszajelzéseket (sőt, a CEU-ban tartott bemutatón készült videófelvétel youtube-ra feltett, ötperces változata is megtekinthető), és természetesen azonnal rendelhetünk is.

Mindig óriási előny, ha arról sikerül meggyőzni (akár csak rövidebb időre is) a diákokat, hogy a nyelvtanulás – olykor – szórakoztató tevékenységgé is válhat. A bemutatón megszólalók (a könyvet ismertető Ferencz Győző, valamint gyakorló magyarul tanulók) mindegyike kiemelte, hogy valóban szórakoztatóak az olvasmányok, igazán „*fun reading*”-ekről beszélhetünk. Eddig csak irigyelni tudtuk az angolul tanulókat és tanítókat a választék bőségéért, valamint

bizonyos témák, műfajok megjelenéséért a nyelvtanulásban. Ilyen volt például egészen idáig a krimi, amely akár rövid történetek, akár hosszabb szövegek formájában, ideális olvasmánya lehet a nyelvtanulóknak, magyarul viszont semmit nem lehetett nyugodt szívvel ajánlani, esetleg Agatha Christie magyarra fordított műveit. S lám, a kötet szerzői megpróbálják becsempészni a műfajt a nyelvtanulásba, egy egész krimi fejezet került a könyvbe, benne Nemere István nyomán miniképregénnyel, ami háromszorosan is jó választás: krimi, képregény és mindez magyar szerzőtől! Kevésbé eredeti ötlet a mesék fejezete, ezekkel ugyanis szinte minden nyelvkönyvben találkozhatunk, sőt, maga a *Három kívánság* és a *Hófehérke* szerepel már egyéb tankönyvekben, itt talán szerencsésebb lett volna másokat választani helyettük. Ötletes viszont a mesék témakörét összefoglaló társasjáték a fejezet végén. A témaválasztásnál a krimik mellett mindenképp kiemelendő az éttermes fejezet. (Nyilván mindenkinek vannak preferenciái ezen a téren, a saját listánk talán eltérne a könyvben találhatóétól, de nem tagadható, hogy sokszínű, a város legfontosabb kerületeiből válogató ajánlatot adnak közre. Az első magyar Michelin-csillag pedig a megjelenés óta született!), valamint a „Hát ez pech!” címet viselő, szórakoztatóan balszerencsés történeteket tartalmazó rész. Talán kicsit túl „bölcsezős” a témaválasztás a „Boldog békeidők” fejezet esetében, ám itt is sikerül a szerzőknek széles érdeklődésre számot tartó történeteket választaniuk. Rendkívül jól sikerült rész például a Városliget történetét feldolgozó szöveg a kis térképpel, illetve a fejezet végén található totó. S emellett, hogy ez a fejezet valóban sokakat érdekelhet, egyúttal teljesíti a könyv egy másik ígéretét, nevezetesen, hogy a nyelvvizsgára készít elő. Mindkét magyar nyelvvizsgán ugyanis igen gyakran szerepelnek művelődéstörténeti szövegek az olvasott szöveg értése részben. A nyelvvizsgákon általában megjelenő feladattípusok közül mindegyiket megtalálhatjuk a kötetben (párosítás feladatok, kérdés-válasz, címadás, lyukas szöveg kiegészítése, sorba rendezés stb.).

A szövegek kivétel nélkül igyekeznek szórakoztatóak, színesek, érdekesek lenni, a hozzájuk kapcsolódó feladatok pedig elsősorban a szókincsre koncentrálnak. A könyv – teljes joggal – nem tekinti feladatának a nyelvtan egyes jelenségeinek bemutatását vagy gyakoroltatását, ezt a szerzők egyértelműen ki is jelentik. Ez a könyv olyanoknak készült, akik az alapnyelvtannal „végeztek”, s szókincsben szeretnék fejlődni, olvasáskészségüket kívánják fejleszteni. Ennek megfelelően a feladatok leggyakoribb típusai: lyukas szövegek kiegészítése, szinonimák vagy definíciók keresése, szókapcsolatok tagjainak összepárosítása, mondatok-szövegrészek sorba rendezése, igaz-hamis állítások, mondatok első és második felének összepárosítása. A szövegértési gyakorlatok mellett bekerültek a könyvbe az íráskészséget fejlesztő feladatok is véleménykifejtés, kérdésekre adott válaszok, megkezdett mondatok befejezése formájában. Ugyanakkor természetesen, ha a szövegből nagyon erőteljesen adódik, becsempésznek a szerzők néhány nyelvtanibb fókuszú feladatot is, mint például

a *-ható/-hető* képző, az igekötők vagy a felszólító mód gyakoroltatása. Minden hasonló könyv nagy csapdája a megcélzott szint eltalálása, illetve a gyakoroltatni kívánt nyelvtan és a hozzá felhasznált szókincs szintbeli összeegyeztetése. Olykor felfedezhetünk kevésbé átgondolt feladatrészeket ebből a szempontból, de alapvetően sikerül a kötetnek tartania a megcélzott B1/B2-es nyelvi szintet.

A kötet egynyelvű, ami ezen a szinten teljes mértékben érthető és elfogadható, ugyanakkor ez esetben nem világos, a címlapon és a hátoldalon miért szerepelnek angol nyelvű információk is. Talán érdemes lett volna továbbvinni az angolt, és a fejezetek végén szójegyzékkel segíteni a nyelvtanulókat. Esetleg, ha arra gondolunk, hogy nem mindenki az angolból közelíti meg a magyar nyelvet, a minden fejezet végén található, funkciótlanak tűnő egyoldalas „Jegyzetek” című vonalazott rész helyett megadni a szövegekben gyakoroltatott, kiemelt szavakat, kifejezéseket, s minden felhasználó mellé írhatta volna az idegen nyelvi megfelelőket saját anyanyelvén.

A kötet, mint fentebb is említettük, kifejezetten felhasználóbarát sok szempontból. Érdekes, színes, változatos, minden fejezet végén megtaláljuk a feladatok megoldásait, hogy tanár nélkül is használható legyen. Ugyanakkor – nyilván a takarékoság szellemében – szinte már zavaróan kicsik a betűk, s ez – éppen a megoldások részben, ahol az apró, sötétkékre vagy feketére színezett körökbe írva találjuk a helyes válaszokat – nehezítheti a használatot, illetve nagyon apró gyöngybetűkkel kell tudni írni ahhoz, hogy valaki a vonalazott részekbe beleügyeskedje a válaszait.

Össességében azonban mindenképp igaz, hogy a magyar nyelvet tanulók és azt tanítók érdeklődésére és tetszésére egyaránt joggal formál igényt a tavaly decemberben megjelent olvasókönyv. Jó szórakozást hozzá mindenkinek!

Maruszki Judit